

TURNIANSKE NOVINY

Obec Trenčianska Turná · www.trencianskaturna.sk · september – október 2019 · roč. XXIII. č. 5

Milí priatelia, mladší i tí skôr narodení, bývajúci v našej obci od nepamäti, ale i vy, ktorí ste sa stali Turňanmi len nedávno...

vám všetkým je určené toto slovo

750
1269-2019

TRENČIANSKA
TURNÁ

teriálov z tohto výročia a povzbudenie k tomu, aby to v roku 2019 bolo ešte krajsie...

Uplynuli dva roky, písal sa rok 2017, kedy sme sa i v začiatku začali reálne zamýšľať nad oslavami prvej písomnej zmienky o obci. A zasa uplynul dáky mesiac, až pri-

Ako to všetko začalo?

Kedysi pred štyrmi rokmi návštuvou u p. Rudolfa Horňáka. A jeho spomienkami na organizovanie 700-ročnice v roku 1969, pozoranie archívnych ma-

šiel február 2018 a začal sa formovať prípravný výbor osláv. Osláv, ktorých dátum sme vybrali na dni 16. – 18. augusta 2019, aby sme si „navzájom nešli do kapusty“ s okolitými obcami, keďže i niektoré iné slávili svoj veľký deň.

Termín sme mali, teraz bolo treba naplniť tieto dni programom. Nápadov bolo veľa, z niektorých bolo treba z nedostatku času, ochoty ľudí, či financií i upustiť, až nakoniec vzišlo „dielko“, ktoré snáď vo vás doznieva ešte i dnes.

Prípravný výbor sa stretával jedenkrát za mesiac a neuštále dolaďoval: treba objednať javisko, stany, oplotenie, SBS-ku, WC, skákacie hrady, pivné sety, lavičky, obsluhu do stánku s pivom, smetné koše, poháre, pivo, minerálku, za-

bezpečiť dakoho na predaj stravy, remeselníkov do stánkov, objednať náramky, elektrocentrálu, chladiace autá, zdravotnú službu, kameramana, dať vyraziť medaily, vytlačiť korespondenčné lístky, zabezpečiť stromy na výsadbu, objednať vitríny, panely k výstavám, zabezpečiť tašky, reklamné predmety, plagáty, diplomy, zabezpečiť sochu sv. Floriána, oslovíť účinkujúcich, spolky a organizácie k spolupráci, zorganizovať sprievod...

A zrazu bolo len pár dní do osláv a začalo sa s prípravami výstav v škole. Od pondelka sa inštalovali sklenené vitríny, panely, zapožičiavalia sa výstavné exponáty, napr. 1187 ks náprstkov, 143 ks nožníc, 103 ks vešiakov, 32 ks šijacích strojov, 207 ks žehličiek a mnoho skriň, vitrínok, a iného materiálu, aby ste mohli vidieť súkromnú zbierku rodiny Murárikovej. Vo vedľajšej triede sa inštalovala výstava bábik a iných vecí zo súkromnej zbierky pani Gabiky Mikušovej. Jej záľuba netrvá dlho, ale v miestnosti plnej bábik, opravených, okúpaných, učesaných, vo vynovených šatách sme sa vrátili do doby, keď sme boli malí.

Mnohí z vás zapožičiali kroje, ktoré boli takmer storočné, a tak ste mohli vidieť „turnanské“ oblečenie nevesty i „širokej“, partu nevesty, krojané bábiky, uteráky, plachty, rôzne súčasti krojov, výšivky. No aj súčasníci ukázali, akí sú tворiví, a že tradície ešte nevymreli – vo výšivkách, košíkoch, drevených výrobkoch, háčkovanie, paličkovanie, tkaní a iných činnostiah.

Naši úspešní športovci nám zapožičiali svoje diplomy či poháre, ale že nielen v športe naša obec vyniká, svedčia i ocenenia našich dievčat v celoslovenských súťažiach krásy, ktoré nám zapožičiali svoje šerpy.

Svoje miesto na výstave našli i zástupcovia záhradkárov a včelárov s ochutnávkou medu či medoviny, ale hlavne so skleným úľom, kde bolo vidieť život i prácu včeličiek – ZÁŽITOK!

Výstavu na chodbe dotváralo veľa, veľa dobových fotografií, kde ste mohli objavovať svojich blízkych či priateľov, alebo len tak sa vrátiť v čase... A tiež ste si mohli na pamiatku i niektoré fotky odniesť. Tu by som vás chcela poprosiť – ak ste medzi rozmnoženými fotkami našli i dve originálne (nie preskenované), prineste ich, prosím, na obecný úrad (radi vám ich prefotíme) – chceli by sme ich vrátiť majiteľom.

Na mapách ste mohli vyznačiť miesta, odkiaľ ste k nám prišli – a bolo to takmer celé Slovensko, ale našla sa i Morava a Rakúsko alebo kde všade vaši blízki žijú – tu sme našli Atlantu, Brusel, Floridu, Rakúsko, Švédsko, Grécko...

A potom nás čakala druhá budova školy s pionierskymi kronikami, v ktorých ste sa mnohí aj našli, fotografiemi, množstvom násteniek s projektmi a ukážkami prác detí či nových učebných pomôcok. A tak tu, ako i v hornej budove školy nezíštné a obetavé sprievodkyne výstav – naše učítelky.

Okrem inštalovania výstav sa v týždni stavalo oplotenie, javisko, stany, rozkladali sa lavice, kopali sa jamy na výсадbu stromčekov, dokončovala sa úprava priestranstva pred školou – nová pietna zóna, skrásili sa zastávky autobusov, omaľovali sa budovy starej škôlky a pošty, do nového šatu sa obliekol „trojhran“ pri kultúrnom dome – fotkami, historiou obce a povedou a mnoho, mnoho iného.

A nervozita rástla. Stihнемe to všetko dorobiť? Už je štvrtok, už len zajtra dopoludnia...

A prišiel PIATOK.

15.00 h – starosta a členovia obecného zastupiteľstva slávnostne prestrihujú pásku na výstavách v škole, oslavu začínajú...

16.00 h – pred kultúrnym domom sa zhromažďuje 75 pozvaných spoluobčanov spolu s príbuznými, ale i vami, ktorí ste nás od začiatku podporovali svojou prítomnosťou. Pred

kultúrnym domom sú vykopané tri jamy. Do prvej sadia lipu – ako symbol slovanstva a jednoty členovia obecného zastupiteľstva spolu so starostom, ginko ako symbol dlhovekosti boli pozvaní zasadíť piati najstarší spoluobčania – prišla však len p. Ondrášková, ktorá ho zasadila spolu s p. starostom a Fándlyho jabloň – symbolikou má byť jej ovocie – zasadili naši najmladší občania – naši majstri sveta v športových disciplinach – Táňa Ondrušková, Filip Klobušický a Samuel Zachara. Na chodbe je k dispozícii pamätná pečiatka, korespondenčné lístky a neskôr i premietanie záznamov z predošlých osláv obce.

16.30 h – slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva spojené s oceňovaním 75 občanov, navrhnutých spoločenskými organizáciami i obecným zastupiteľstvom a tiež ocenenie práce starostu a váš dlhý potlesk. Boli odovzdané diplomy i pamätné poháre spoločenským organizáciám ako podčiakanie za pomoc pri organizovaní podujatí. Nuž a pozvanie všetkých na malé občerstvenie.

Príhovor starostu obce na slávnostnom oceňovaní

Vážení hostia, milí prítomní.

Som úprimne rád, že vás môžem pozdraviť a prihovoriť sa vám na pôde mojej rodnej obce Trenčianska Turná v tento slávnostný deň, keď si pripomíname 750. výročie prvej písomnej zmienky o našej obci.

Dnes tu zastupujem vás všetkých, občanov našej obce Trenčianska Turná a jej miestnej časti obce Hámre. Chcem pozdraviť všetkých, ktorí nezabúdate na svoje rodisko, na svoju dedinu, v ktorej žijeme a podákať vám za akúkoľvek pomoc, za dôstojnú reprezentáciu, ktorou ste zapísali do poviedomia našu obec ostatným ľuďom nielen u nás, ale i za hranicami našej vlasti

Za posledné desaťročia máme v obci vybudovanú kompletú infraštruktúru. Vznikli tu nové obytné štvrte, kde našli svoje bývanie naši občania i rodáci, ale bola to príležitosť, aby sa k nám pristáhali aj noví ľudia, ktorí sa stali našimi spoluobčanmi. S postupným rozvojom a výstavbou rodinných a bytových domov sa u nás aj skvalitnili a rozšírili rôzne služby pre všetkých, či už je to v oblasti gastronómie, športu, medicíny, sociálnych služieb, vzdelávania a iných rôznych odvetviach. Nielen dobrou polohou našej obce, ale aj zásluhou mojich predchodcov a poslancov obecných zastupiteľstiev si u nás našli sídlo rôzne firmy, ktoré tu pôsobia a nemalou mierou sa zaslúžili a zasluhujú o rozvoj a skrášlenie našej obce. Priniesli pracovné príležitosti a nové možnosti pre občanov.

O rozvoji našej obce hovoria i nasledovné čísla: V roku 1969 keď sa oslavovalo 700. výročie prvej písomnej zmienky, bolo v obci 453 domov, v ktorých žilo 2 305 ľudí. Postupnými krokmi vznikla dnešná Trenčianska Turná, kde je 1 075 rodinných domov a býva v nej 3 485 občanov.

Na dnešnom slávnostnom zasadnutí obecného zastupiteľstva budeme oceňovať našich spoluobčanov.

V dnešnej hektickej dobe sa často zabúda na to, čo ľudia robia pre iných. V snahe, aby sa ocenenia dostali do správnych rúk, sme oslovili vás, miestne organizácie, spolky, združenia pôsobiace v obci, aby ste na ocenenie odporučili vašich aktívnych členov. Po predložení zoznamu sa zastupiteľstvo uzneslo, že všetkým bude v plnej miere vyhovené. Určite si podčiakanie a ocenenie zaslúžia viacerí z obce, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispievajú k fungovaniu bežného života v obci, kultúry, športu či iných oblastí a im aspoň takto vyslovujem – dákujem.

Obec netvoria len jednotlivci, ale i životaschopné spoločenské organizácie a spolky či združenia, preto v dnešný deň aj im odovzdáme pamätné listy. Vyjadrujú našu vdăku za ich aktívne zapájanie sa do diania v obci a tiež za to, že

nemalou mierou pomáhajú pri organizovaní všetkých podujatí či osláv. Ale ak sa aj naprieč tejto snahe stalo, že sme na niekoho pozabudli, je nám to ľúto, ale vedzte, že to nebolo úmyselné.

Viem, že už mnohí Turňania nie sú medzi nami, no z našej histórie, z našej mysele a srdca a pamäti obce nevymizli, preto mi dovolte požiadať vás, aby sme si minútou ticha uctili ich pamiatku...

Ďakujem.

Na záver vám všetkým zo srdca želám pevne zdravie

a radosť zo svojich blízkych a tiež príjemné chvíle strávené dnes tu medzi nami...

19.00 h – vystúpenie folklórneho súboru Vršatec z Dubnice nad Váhom – veľa vás bolo v sále kultúrneho domu, niektorí i v prísali, výborná nálada, neutíchajúci potlesk a ešte jedno prekvapenie na záver: odovzdanie starostovskej palice nášmu Peťovi (starostovi)... vraj len tá mu chýbala do krojovej výbavy, ktorú si starostivo na tieto oslavu pripravoval.

A keby sme chceli prvý deň osláv zhodnotiť hokejovým slovníkom: po prvej tretine viedieme 1:0!

SOBOTA

Celé dopoludnie strávené na ihrisku – na poslednú chvíľu ešte kvetinová výzdoba javiska, zavesenie „750“-ky, balónikov, dodačovanie popoludnia...

14.00 h – zhromaždenie sa pred kultúrnym domom a zořadenie presne podľa pripraveného scenára: kapela, hasiči s vlajkami, členovia Večernice s erbom, hostia – prekvapenie starostov nášho regiónu – všetci príšli v kroji: zo Selca, Trenčianskych Stankoviec, Opatoviec, Veľkých Bieroviec, Soblahova, Mníchovej Lehoty a, samozrejme, nás. CHVÁLIME! Súčasťou sprievodu je Štvorlístok, Večernica, kolektív spoločenských organizácií, jednotlivci – prosto VY. A všadeprítomné tety s košmi naplnenými všakovakými koláčmi z turnianskych kuchyň. Do toho tóny piesní v podaní Trenčianskej dvanástky, Garázanky či našich heligónkárov.

Prvé zastavenie sprievodu: pietna zóna pred školou – pripomenutie si padlých v prvej i druhej svetovej vojne i osobnosti Samuela Timona krátkym príhovorom, básňou, piesňou a položením venca.

Druhá zastávka: hasičská zbrojnica – pán farár posväcuje sochu sv. Floriána, patróna hasičov ale i obnovenú budovu zbrojnice a celý sprievod sa presúva do priestoru dedinského múzea Kušnierovca (samostatný článok).

Neplánovaná, ale príjemne prekvapivá zastávka: dom Santových – krásne vyzdobené priedomie krojmi, bohatá ponuka koláčov, pálenky – pri ďalšom výročí môže byť takýchto prekvapení viac, čo poviete, Turňania?

Potom sa sprievod zastavuje pri parku, kde sú pripravené ukážky remesiel – kovanie kôs, spracovanie konopí a výstavka stabilákov zo zbierky p. Jána Zajaca.

V tom čase sa ihrisko pomaly začína zapĺňať návštevníkmi, ktorí si vyberajú z bohatej ponuky miest na sedenie tie najvhodnejšie – aby bolo vidieť, aby bolo počuť a nebolo ďaleko na pivo...

16.00 h – za sprievodu hudby a spevu vchádza slávnostný sprievod. Zaznejú fanfáry v podaní Trenčianskej dvanástky, je vypustených veľa, veľa bielych holubov z chovu p. Brezána a po slovách moderátorky Janky Poláčkovej:

„V údoli čarokrásneho a romantického Považia, jedného z najkrajších kútov Slovenska, na juh (asi hodinu cesty od bývalého sídla mocného pána Váhu a Tatier) vedľa dráhy Trenčín – Topoľčany, nachádza sa naša dedinka, túliaca sa pod mocnú ochranu Inoveckých hôr, ktoré ju okrášľujú. Trenčianska Turná,“

starosta obce slávnostne otvára oslavu 750. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci.

Príhovor starostu Ing. Petra Mikulu pri otvorení osláv

Vážení prítomní, milí hostia.

Všetkých vás srdečne vítam. Na úvod by som medzi nami rád privítal našich hostí:

predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja a poslanca Národnej rady SR Jaroslava Bašku, starostku obce Opatovce Ivetu Mondekovú, starostku obce Veľké Bierovce Silviu Masárovú, starostu obce Selec a zároveň poslanca Trenčianskeho samosprávneho kraja Stanislava Svatíka, starostu obce Soblahov Mariánu Hudecú, starostu obce Mníchova Lehota Jozefa Kováča, starostu obce Trenčianske Stankovce Martina Markecha, starostu obce Trenčianske Jastrabie Mareka Brožeka, riaditeľa expozitúry Najvyššieho kontrolného úradu Trenčín Pavla Ziga, rektora Trenčianskej univerzity a poslanca TSK Jozefa Habánika, poslancov obecného zastupiteľstva, dôstojných páнов farárov Ondreja Tepličanca a Michala Kopeckého, zástupcov cirkví, štátnej správy, podnikateľskej sféry a, samozrejme, vás, vážení spoluobčania.

Som úprimne rád, že vás môžem pozdraviť a prihovoriť sa

vám na pôde mojej rodnej obce Trenčianska Turná v tento slávnostný deň, keď si pripomíname 750. výročie prvej písomnej zmienky o našej obci. Stalo sa už dobrú tradíciou, že Trenčianska Turná si významné výročia pripomína oslavami, ktoré zanechávajú v jej obyvateľoch príjemné spomienky.

Naša obec za posledné desaťročia prešla rôznymi chvíľami – radostnými, ale aj smutnými. Ale všetko prispelo k tomu, aby sa z nej stala obec taká aká je, v ktorej žijeme, máme ju radi a do ktorej sa radi vracieame.

Za posledné desaťročia máme vybudovanú kompletную infraštruktúru. Vznikli tu nové obytné štvrte, kde našli svoje bývanie naši občania rodáci, ale bola to príležitosť, aby sa k nám pristáhali aj noví ľudia, ktorí sa stali našimi spoluobčanmi. S postupným rozvojom a výstavbou rodinných a bytových domov sa u nás aj skvalitnili a rozšírili rôzne služby pre všetkých, či už je to v oblasti gastronómie, športu, medicíny, sociálnych služieb, vzdelávania a v iných rôznych odvetviach. Nielen dobrú polohou našej obce, ale aj zásluhou mojich predchodcov a poslancov obecného zastupiteľstva si u nás našli sídlo rôzne firmy, ktoré tu pôsobia a nemalou mierou sa zaslúžili a zasluhujú o rozvoj a skrášlenie našej obce. Priniesli pracovné príležitosť a nové možnosti pre občanov.

V roku 1969, keď sa oslavovalo 700. výročie prvej písomnej zmienky, bolo v obci 453 domov, v ktorých žilo 2 305 ľudí. Postupnými krokmi vznikla dnešná Trenčianska Turná, kde je 1 075 rodinných domov a býva v nej 3 485 občanov.

Nemožno nespomenúť, že práve to, čo dnes máme, by sme nemali bez vás všetkých, bez každého Turňana s úsmievom, dobrým slovom, piesňou, i pomocnou rukou, prispel k dobrému dielu. Rukou, ktorú podávajú rodičia svojim deťom a vnúčatám z generácie na generáciu.

S veľkým uznaním, úctou a vďakou sa skláram pred všetkými, ktorí ste svojou prácou, umom a láskou tvorili a stále robíte našu obec krásnu, plnú života a širite jej dobré meno.

Pri dnešnej príležitosti budeme krstíť aj novú monografiu obce. Som nesmierne rád a som hrdý na to, že jej autorom a aj grafikom sú naši občania.

Ďakujem všetkým, ktorí prispeli k príprave týchto osláv, za organizáciu výstav, sprievodu obcou, sprievodného programu, vám všetkým za skrášlenie okolia svojich príbytkov, a verím, že sa nám podarilo splniť nepísané motto zo 700. výročia: obec Trenčianska Turná rozkvítla do krásy.

Na záver vám prajem príjemne strávené chvíle so svojimi blízkymi, priateľmi a rodákmami medzi nami a všetkým vám zo srdca želám pevné zdravie.

Potom prichádza na rad krst novej monografie, autorom ktorej je nás rodák Tomáš Michalík, grafikom tiež nás rodák Milan Pleva. Krstným otcom sa stáva trenčiansky župan Jaroslav Baška a krstí monografu chmeľom – do tohto roku typickou plodinou našej obce...

Na pódiu prichádzajú prví gratulanti – detský folklórny súbor Štvorlístok a folklórna skupina Večernica – jej členovia odovzdávajú starostovi Petrovi Mikulovi a kňazovi Ondrejovi Tepličancovi dožinkové vence.

Potom sa plocha pred pódiom zapĺňa viac a viac – prichádzajú „skalní“ speváčky Simy Martausovej. Po jej vystúpení prichádzajú Turnianski heligónkári so svojimi piesňami, ako i Garázanka. Medzitým komisár Slovenských rekordov vyhlasuje nový slovenský rekord – v najväčšej šítej hračke, ktorú ušila Monika Vlnová. Tešíme sa, že naša obec má už tretí certifikát z Knihy slovenských rekordov.

20.00 h – táto hodina patrí famóznym hudobníkom z kapely Sokoly. A po doznení ich poslednej piesne sa akosi nikomu nechce z ihriska odísť – vonku je príjemne, všetci ste príjemne naladení, postretali ste veľa priateľov – a ani nemu-

síte, lebo tančená zábava je tu pre vás až do rána.

Počas celého popoludnia bolo postarané i o vaše deti, multifunkčné ihrisko sa zmenilo na jeden veľký detský kútek so šmykačkami, tvorivými dielničkami, kvízom, hrami pod

dohľadom pedagógov z našej školy a za to všetko ešte i zmrzlina ako odmena...

Ak v tento deň opäť použijeme hokejový slovník: tak vyhávame 2:0 aj po druhej tretine!

NEDEL'A

Ráno treba upratať priestory ihriska, lebo naše oslavy pokračujú. Ale keďže v sobotu sa o čistotu vzorne starali „vtáčkari“, v nedeľu to šlo veľmi rýchlo.

10.30 h – slávnostná svätá omša s kazateľom, našim rodákom, Eduardom Lazom a kapelou Mirka Horňáka.

13.30 h – už sme opäť na ihrisku a počúvame piesne v podaní kapely Beckovské ksichty – škoda, že nás v hľadisku bolo pomenej – boli skvelí!

Program dopĺňajú ukážky výcviku psov a ukážky práce leteckých modelárov, multifunkčné ihrisko sa opäť mení na detský kútik, kde hlavnú úlohu tentokrát zohráva občianske združenie Robíme to pre deti.

17.00 h – všetci viete, prečo nastala zmena v programe. Nájst' za dva dni náhradné riešenie nie je vôbec ľahké. Ako ich prijmete? Budú dobrú náhradou? Lomnické čháve – hudobné zoskupenie mladých Rómov spod Tatier, ktoré poznať len pári ľudí. Ale už od prvých tónov to prišlo – vzájomné naladenie sa na tú „istú strunu“. A tanečky, tanečky, tanečky

– radosť bolo pozerať sa na vás mladých i vás skôr narodených – a namiesto hodinového vystúpenia boli hodiny dve. A všadeprítomná dobrá nálada, úsmevy, pozdravy – PROSTO TAKTO SME TO CHCELI... A TAKTO TO VĎAKA VÁM, POČASIU (a modlitieb nás i našich kňazov) VYŠLO.

ZA VŠETKO ĎAKUJEME...

Nuž a je tu záver „hokejového zápasu“ – a my sme ho, podľa vás, vyhrali 3:0!!!

PS1:

Takže tito ľudia boli skryti pod názvom Prípravný výbor osláv: Peťo Mikula, Janka Poláčková, Gabika Santová, Kubo Závodský, Zuzka Paláková, Mirka Mináriková, Barbora Paláková, Vili Martinka, Mirko Olé, Tomáš Mego...

PS2:

Určite ste zvedaví, koľko nás na oslavách bolo? Vám, milí Turňania, bolo rozdaných 2 740 náramkov, predaných bolo 822 náramkov. Keď k tomu prirátame ľudí, ktorí pracovali

tak, vychádza nám číslo, ktoré odhadovali v sobotu i členovia strážnej služby – do 4 tisíc. Úctyhodný počet, však?

PS3:

To stretnutie 13. septembra 2019 na ihrisku, ktoré bolo určené pre všetkých, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri oslavách, bolo len skvelou bodkou za našou „750“-kou.

VIVAT TRENČIANSKA TURNÁ!

Za prípravný výbor Janka Poláčková

**ZOZNAM OCENENÝCH PRI PRÍLEŽITOSTI OSLÁV 750. VÝROČIA PRVEJ PÍSOMNEJ ZMIENKY
O OBCI TRENČIANSKA TURNÁ**

Ján Vavruš
Mgr. Marta Fábiková
Ing. František Ježík
Anna Zvalená
Rudolf Šišovský st. – in memoriam
Ján Srbík – in memoriam
Anna Orságová
Jozefína Porubanová
Ľudmila Klenová
Mária Porubanová
Pavol Škyta
Štefan Blaško
Vladimír Zajac – in memoriam
Jaroslav Ježík
Mgr. Vladimír Zvalený
PaedDr. Beáta Sabová
Ing. Pavol Ježík
Rudolf Horňák – in memoriam
Jozef Mikolášek
JUDr. Marián Michalík
Pavol Vanko
Ján Husár – in memoriam
Viera Vanková
Katarína Kadáková
Vladimír Zvalený ml.
Samuel Zachara

Filip Klobušický
Terézia Halgošová
Anna Ferová
Marta Červeňanová
Božena Zemánková
Terézia Mikolášková
Terézia Červeňanová
Marta Šuleková
Marta Betáková
Hedviga Papierníková
František Ježík
Milan Krivoklátsky
Štefan Majtík
František Chovanec
Ján Fero
Pavol Majčík
Stanislav Fero
Miroslav Červeňan
Mário Poruban
Roman Poruban
Štefan Santa st.
Miroslav Mutňanský
Ing. Anna Ježíková
Mgr. Iveta Červeňanová – in memoriam
Ing. Jozef Takáč

Vladimír Orság
Marta Ranincová
Štefan Mahrík
František Červeňan
Anna Husárová
Mária Ondrášková
Pavel Žucha
Emília Pelechová
Oľga Husárová
Mgr. Jana Porubanová
Anna Vašková
Mária Bulková
Tatiana Ondrušková
Anna Santová
Emília Santová
Helena Kadáková
Antónia Divincová
PhDr. Alena Porubanová
Štefan Vanko
Jozef Husár – in memoriam
Jaroslav Slezáček
František Chorvát st. – in memoriam
Mgr. Jaroslav Prekop
Mgr. Janka Poláčková
Ing. Peter Zajac

**PAMÄTNÉ LISTY UDELENÉ PRI PRÍLEŽITOSTI OSLÁV 750. VÝROČIA PRVEJ PÍSOMNEJ ZMIENKY
O OBCI TRENČIANSKA TURNÁ**

- Klub dôchodcov
- Slovenský Červený kríž
- Únia žien Slovenska
- Slovenský zväz chovateľov poštových holubov
- Slovenský zväz chovateľov základná organizácia Tr. Turná II
- Slovenský zväz telesne ľažko postihnutých v Tr. Turnej
- Slovenský zväz záhradkárov OZ

- Dobrovoľný hasičský zbor Trenčianska Turná
- TJ Slovan Trenčianska Turná
- Dedinská liga malého futbalu v Trenčianskej Turnej
- Letecko-modelársky klub – 122 Gen. Dr. M. R. Štefánika
- Folklórna skupina VEČERNICA
- Detský folklórny súbor ŠTVORLÍSTOK
- Turňanskí heligónkari

DEDINSKÉ MÚZEUM KUŠNIEROVEC MÁ 25 ROKOV

Pred 25 rokmi v čase príprav osláv 725. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci sme v spolupráci s obecným úradom získali bývalú prevádzkáreň MNV a zriadili sme dedinské múzeum. Nazvali sme ho Kušnierovec podľa toho, že v minulosti tento domček patril rodine Brezánových, ktorej príslušníci boli garbiari – kožušníci, po starom zvaní kušnieri. Zriadili sme ho dobovými predmetmi, nábytkom, poľnohospodárskymi nástrojmi a tiež vzácnymi predmetmi na spracovanie konopí (tukáč, hachla, trlica, kolovrátok, súkače a krosná). Počas rokov sme nás „domček“ zveľaďovali ďalšími darovanými a zapožičanými predmetmi až do dnešnej podoby. Tak sme aj my ženy z Trenčianskej Turnej chceli zachovať dedičstvo pre ďalšie generácie.

A už uplynulo 25 rokov od otvorenia a my sme sa tešili, že nás „domček“ bude pripravený na oslavy 750. výročia obce. Pri príprave na oslavu sme strávili hodiny prácu pri praní, čistení, vetraní, umývaní exponátov a začlenenie do kompozícií. Každá vec nám prešla cez ruky, aby bolo všetko, ako má byť. A výsledok nášho snaženia ste videli sami nielen počas 25 rokov, ale aj v dňoch osláv.

Za 25 rokov sme zapísali kroniku Kušnierovca účastníkmi kolektívov – ZŠ s MŠ, Slovenský klub nepočujúcich, Stretnutia priateľov, UNESCO, MŠ-metodické podujatia, stretnutia

70- a 75-ročných jubilantov, akcie fašiangy, modlitebné spoločenstvo, posedenia medzi vianočnými sviatkami, návštevy rodín našich občanov nielen zo Slovenska, ale aj z USA, Austrálie, Francúzska, Česka, družobné stretnutia ČČK, aj stretnutia starostov ZMOS, okolitých dedín, aj starostov z Nemecka, predstaviteľov VÚC, Národného osvetového centra a mnoho vzácných návštevníkov z obce aj okolia.

Na oslavu sme zakúpili novú kroniku, do ktorej sa zapísalo 650 ľudí. Ohlasy boli úžasné nielen od našich občanov, ale aj od návštevníkov z okolia a Turňanov, žijúcich po

celom Slovensku. Viacerí návštěvníci sa fotili s exponátmi, spomínali na detstvo u starých rodičov a obdivovali zručnosť našich prarodičov. Taktiež sa nukali koláčmi, ktoré napiekli členky výboru ZO ÚŽS. Mladé rodiny sa zaujímali o život v minulosti, vystavené náradie, nástroje a ich použitie. Zaujali ich krásne výšivky, zariadenie a veľa iných exponátov.

Sme hrdé, že sme to udržali 25 rokov, aj keď nás postihla povodeň a znova sme zviditeľnili „dedičstvo otcov našich“.

Ďakujeme všetkým, čo nám pomáhal pri brigádach v domčeku a okolí, údržbárskych a stolárskych práciach a skrášľovaní prostredia, tým, čo nám doplnili exponátmi naše zbierky, tým, čo urobili živé ukážky remesiel. Vďaka patrí obecnému úradu a obecnému zastupiteľstvu za ocenenie našej práce.

za výbor ZO ÚŽS: Anna Zvalená, predsedníčka

AKO SOM SA STALA „TURNANKOU“

Do Trenčianskej Turnej sme sa pristáhovali celá rodina spod Tatier v roku 1978. Hneď som sa zapojila do kultúrnoho a spoločenského diania v obci. A stále som počúvala: „To je tá cudzárka...“ Nerozumela som, prečo mám takú nálepku, ale po čase som zistila, že všetci, ktorí sa pristáhovali do Turnej, sú „cudzári“. Roky som si zisťovala, že koľko rokov ešte bude trvať, kým si zaslúžim „turnianske občianstvo“. To som sa ale nedozvedela. Keďže som sa v minulosti niekoľkokrát – aj verejne – dožadovala „symbolického kľúča“ a stále nič, tak som vyslovila, že si počkám na nejakú veľkú akciu alebo oslavu a vyzvem všetkých „cudzárov“, aby si tiež vypýtali symbolický kľúč od obce.

A ten čas dozrel pred oslavami 750. výročia našej obce. Opäť som žartom pripomerala, že už tu bývam aj s aktívnou rodinou 41 rokov a kľúča nikde...

Oslavy prvej písomnej zmienky o našej obci začali v piatok a v sobotu sme my, ženy z Únie žien, vitali v areáli nášho múzea hostí hlavného sprievodu chlebom a soľou, rozprávkou o Slovákoch a historiou dedinského múzea Kušnierovec, ktoré má práve 25 rokov.

Ked' pán starosta Ing. Peter Mikula dákoval za prijatie, prišlo pre mňa veľké prekvapenie: odovzdal mi symbolický kľúč do obce v podobe krásneho, veľkého a bohatu zdobeného perníkového kľúča so slovami: „**už si naša...**“ A ja som šťastná, že som ho prevzala nielen za seba, ale aj za všetkých „cudzárov“, ktorí od toho dňa – 16. augusta 2019 sú už „Turnania“.

Veľa ľudí navštívilo Kušnierovec a tí, ktorí sa prisťahovali, mali možnosť sa odfotiť s týmto kľúčom, aby mali z dokumentované, že už sú „Turnania“.

Symbolický kľúč od obce bude ďalším pokladom a súčasťou nášho dedinského múzea, aby pripomínať všetkým tým, čo sa tu prisťahovali, že sú Turnania a ziadni cudzári.

Anna Zvalená, Turnanka

OHLASY PO OSĽAVÁCH

Dovoľte mi, milí Turnania, podať vám za všetky vaše úprimné vyznania týkajúce sa osláv. Vieme, že nie všetko vyšlo tak, ako ste si predstavovali, vaše rady a podnety nám pomôžu pri organizovaní ďalších akcií pre vás.

Zopár podákovanie vám ponúkame v nasledujúcich riadkoch:

... vážený pán starosta, dovolte, aby som sa Vám aj celému Vášmu pracovnému kolektívu podačovala za príjemne strávené dni v rodnej obci, ktorú nosím v srdci a kde sa rada vraciam aj so svojom rodinou. S úctou, vďakou a prianím zdravia, spokojnosti a Božieho požehnania.

Alena a Ján...

... odviedli ste skvelú prácu, či už po stránke organizačnej, výberom účinkujúcich a celkovou ponukou programu. To ako sa ľudia na ihrisku zabávali, aká tam bola skvelá nálada, energia je zásluha Vás všetkých. Prajeme Vám veľa úspechov vo Vašej práci.

Marcela...

... Dobrý deň, pán inžinier – starosta obce Trenčianska Turná, odvážujem sa napísť Vám moju reakciu na významné oslavu Vašej obce.

Bola som sa pozrieť na program, ktorý som si nedokázala

predstaviť. Moje myšlenie siahalo na dvojhodinový program, zostavaný z tanecníkov folklóru a dosť. Veľmi som sa tešila, pretože folklór mi učaroval, a tak nebolo o čom rozmyšľať. Ale tú nádheru, ktorou ste dosýta nakŕmili všetkých vlast-

ných, aj cezpoľných divákov, som si naozaj nevedela domyslieť. Piatok – prekrásny zážitok, sobota, znova niečo, čo sa len tak jednoducho nevidí. V nedel'u som, žiaľ, už nemohla zostať, ale mám všetko zreprodukované. Nestrela som sa s ničím podobným, hoci aj moje milované Bojnice mali okrúhle výročia a nechýbala som tam. No trojdňové oslavy neboli určité nikde. Ani taký jedinečný program. Ja Vám zo srdca ďakujem za studnicu tej nevyčerpateľnej krásy, ktorej som bola živým svedkom. Moje podákovanie patrí všetkým ľuďom, ktorí sa na tej kráske podieľali a tak bezchybné prebehla premiéra. Veľká škoda, že nemôžu byť reprízy. Ne-

... Drahí Turňania, už prešlo niekoľko dní od veľkých a krásnych osláv 750. výročia Vašeja, ale aj našej dediny. Tieto nádherné dni spolu s Vami, milí Turňania, prežili aj účastníci, ktorí bývajú mimo obce. Ja, ako rodák, som sa oslavu zúčastnil v sobotu 17.8.2019 spolu so svojimi priateľmi z klubu Kresťanských seniorov Partizánske – mesto, ktorého som predsedom. V tento deň sme navštívili Trenčín, hlavne jeho historickú dominantu – hrad Matúša Čáka, pána Váhu a Tatier, ale aj iné časti mesta. Poobede sme boli účastníkmi týchto krásnych osláv. Boli sme svedkami veľkej srdečnosti, krásnych turnianskych krojov, množstvom výborných koláčikov a nechýbal ani „voňavý štampérlik“. Sme radi, že sme boli svedkami požehnania zrekonštruovanej požiarnej zbrojnice a sochy sv. Floriána patróna hasičov, ktoré vykonal mestný pán farár a krstu novej monografie o histórii a živote Vašeja – našej dediny za asistencie Jaroslava Bašku, trenčianskeho župana. Moji kolegovia si tiež veľmi pochvalovali prehliadku

zabudli ste na nič, mali ste to naozaj zabezpečené od A do Z. Budem Vás brať ako príklad a rozprávať o Vás v našom meste. Ste úžasní. Paní konferencierka nemá konkurenciu. Spojili ste múdrost s krásou a vzniklo nádherné dielo, hladiacie naše duše. Paní z Večernice bravúrne recitovala náročné verše velikána Hviezdoslava. Nemôžem stále uveriť tomu, čo som videla. Gratulujem Vám, pán starosta, máte pri sebe tím, aký má len máloko a ak vôbec niekto. Želám Vám veľa zdravia, tej nefalšovanej lásky k Vašej krásnej obci, no a tých správnych, zanietených ľudí pri sebe. Len tak ďalej.

Ol'ga z Bojnic

Turnianskeho múzea na „Kušnierovci“, ktorý pred rokmi zakladala aj moja sestra Terka. Vrcholom sobotnejšieho programu po absolvovaní krásneho sprievodu obcou či dedinou bol kultúrny program na futbalovom štadióne, kde svoje umenie ukázali DFS Štvorlístok, FS Večernica, Turnianski heligonkári, Sokoly či speváčka Sima Martausová, na ktorých spomínali a spomínajú v dobrom aj moji kolegovia z nášho klubu. Treba naozaj veľmi pekne podákovala pánu starostovi Ing. Petrovi Mikulovi, celému osadenstvu obecného úradu, všetkým poslancom obecného zastupiteľstva a všetkým dobrovoľníkom za zorganizovanie takejto peknej slávnosti pri 750. výročí prvej písomnej zmienky o obci Trenčianska Turná Vašeja – našej dediny. Nech to všetkým Pán Boh mnohonasobne odmení a Božie požehnanie sprevádza všetkých obyvateľov Turnej, aj v budúcnosti hlavne rodiny nech denne pocítiajú Božiu prítomnosť v ich strede.

Stanislav z Partizánskeho.

DEJINY TRENČIANSKEJ TURNEJ (skrátená verzia)

Obec Trenčianska Turná sa skladá z dvoch v minulosti samostatných obcí, s pozoruhodne rozdielnou históriaou. Zatiaľ čo samotná Trenčianska Turná, ktorá sa do polovice 20. rokov 20. storočia oficiálne nazývala iba Turná, patrí k najstarším obciam na trenčiansku a v minulosti patrila ako súčasť Trenčianskeho hradného panstva vlastníkom Trenčianskeho hradu, písané dejiny obce Hámre (v minulosti Hámry) sa začínajú až koncom 16. storočia a Hámre samotné boli podanskou obcou slobodného kráľovského mesta Trenčín.

Trenčianska Turná leží na križovatke dávnych ciest, čo predurčilo jej význam, ktorý má ako komunikačný uzol dnes. Práve tu sa spája historická cesta Považím s prechodom cez Jastrabské sedlo (medzi pohoriama Považský Inovec a Strážovské vrchy) do oblasti hornej Nitry. Najstaršie osídlenie Trenčianskej Turnej a jej okolia pochádza z obdobia staršej doby kamennej, z doby pred viac ako 50 000 rokmi, kedy tu žili neandertálci a neskôr lovci mamutov a sobov. Na území našej obce sa postupne vystriedali najstarší roľníci mladšej doby kamennej či vyspelý ľud lužickej kultúry v dobe bronzovej; nálezy rímskych mincí dokladajú osídlenie aj v dobe rímskej. V 9. storočí bolo územie Trenčianskej Turnej súčasťou Veľkomoravskej ríše.

Hoci potok Turná (Turna aqua) sa po prvýkrát uvádzá už v mladšej Zoborskej listine z roku 1113, prvá písomná zmienka o dedine Turná pochádza z roku 1269. Vlastníkmi Turnej boli páni Trenčianskeho hradu, z významnejších vlastníkov možno spomenúť Matúša Čáka Trenčianskeho, Stibora zo Stiboric a neskoršie rody Zápolských, Forgáčovcov a najmä rod Illešáži, príslušníci ktorého boli pánni Turnej skoro 250 rokov (do roku 1835). Hámre sa po prvýkrát spomínajú koncom 16. storočia.

Najvýznamnejšou pamiatkou – a zároveň najstaršou stojacou stavbou – Turnej je kostol sv. Martina so stredovekým (gotickým) jadrom. V minulosti mal pre celé Trenčianske

hradné panstvo mimoriadny význam turniansky majer, z ktorého areálu dodnes zostalo iba torzo. Niet div – v 17. a 18. storočí bol najväčším majerom a hospodárskou základňou panstva. Matej Bel o ňom napísal, že „tamajší páni tento výnosný vidiecky majer vybudovali ako mestečko“. Okrem kostola a majera sú svedkami minulosti najmä socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1794, viacero tradičných domov, ktoré sú dokladmi ľudového staviteľstva zo začiatku 20. storočia či zvonička v Hámroch.

Trenčianska Turná a Hámre sa do slovenských, resp. uhorských dejín zapísali predovšetkým známou bitkou z 3. augusta 1708, ktorá sa odohrala v oblasti medzi Trenčínom, Sedličnou a Mnichovou Lehotoou a centrum ktorej bolo práve tu. V tejto bitke bolo prekvapivo porazené povstalecké vojsko Františka II. Rákociho, vodcu posledného a najväčšieho protihabsburského povstania. Bitka, po ktorej sa Rákoci už nikdy vojensky nespamätal, znamenala začiatok konca povstania a ukončenie vyše storočného obdobia protihabsburských povstaní.

Najvýznamnejším turnianskym rodákom je jezuitský duchovný, historik a pedagóg Samuel Timon, jeden zo zakladateľov modernej uhorskej historiografie. Medzi najvýznamnejšie diela S. Timona patria publikácie o uhorských dejinách a súčasnosti Obraz starého Uhorska (Imago antiquae Hungariae) a Obraz nového Uhorska (Imago novae Hungariae), ktoré po prvýkrát vyšli niekoľko rokov pred jeho smrťou. V Turnej v rokoch 1651 – 1652 žil významný evanjelický spisovateľ a kazateľ Štefan Pilárik. Práve počas pobytu v Turnej Pilárik vydal knihu modlitieb Harpha Davidica, to jest harfa Davidova, v Turnej sa mu dokonca narodil syn Gabriel.

Dejiny obce sú podrobne zmapované v novej monografii, ktorá uzrela svetlo sveta v posledných dňoch. Verím, že to svoje si v nej nájde každý, kto má k našej obci vzťah.

Oslavy 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci Trenčianska Turná podporili:

valicare

Marius Pedersen

POLNOHOSPODÁRSKE
DRUŽSTVO
TRENČIANSKA TURNÁ

Š-KOPSTAV, s.r.o.,
PETER ŠEVČÍK

BENETA, s.r.o.,
Trenčín

RTT 187
TRENČIANSKA TURNÁ

FBALL, s.r.o.
TRENČIANSKA TURNÁ

NÁBYТОK
Beták

František Jurík

Jozef Chorvát

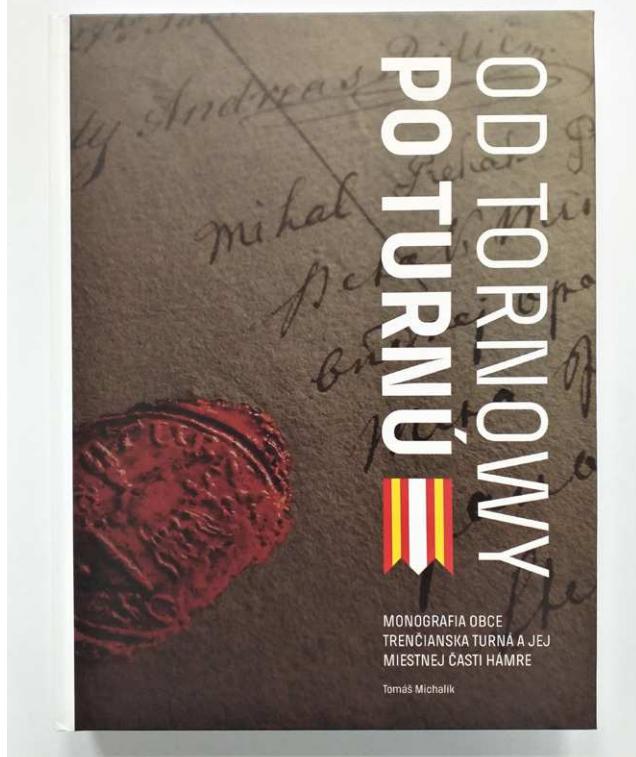
MUDr. Rudolf Lintner

Ing. Dušan Poruban

Ponúkame Vám možnosť zakúpiť si na obecnom úrade predmety vydané pri príležitosti 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci Trenčianska Turná:

Monografia	20 €
Korešpondenčný lístok	1 €
Magnetka	1 €
Plátená taška	3 €
Pero	1 €
Sada pohľadníč	3 €

FOTOGALÉRIA OSLÁV 750. VÝROČIA TRENČIANSKEJ TURNEJ

PIATOK:

SOBOTA:

NEDEĽA:

REDAKCIJA SI VYHRADZUJE PRÁVO NA ÚPRAVU PRÍSPEVKOV.

Príspevky do novín žiadame poslať na adresy: vladozvalenymgr@gmail.com;
matrika@trencianskakaturna.sk do 2. 12. 2019

Vydal: Obecný úrad v Trenčianskej Turnej, Bánovská ul. č. 86, 913 21 Trenčianska Turná, IČO: 312 053

• Šéfredaktor: Mgr. Vladimír Zvalený • Redaktor: Ing. Anna Ježíková •

• Grafická úprava: Invity, s.r.o., Nová Dubnica • Tlač: Leoprint, s.r.o., Trenčín • Náklad: 1 200 kusov •

• Tlačiarenský škriatok možný • Evidenčné číslo MK SR: EV 459/08 • ISSN: 1339-0597 • Vydané 8. 11. 2019

• Nepredajný dvojmesačník •